

Barbara Borowska

Katolicki Uniwersytet Lubelski, Polska

SPOTKANIA LUDOWYCH KULTUR EUROPEJSKICH NA ZIEMI JANA KOCHANOWSKIEGO

I opatrzył to dawno Syn pięknej Latony,
że moich kości popiół nie będzie wzgardzony.

Jan Kochanowski

Wprowadzenie

Współczesny człowiek żyje w świecie globalizacji kultury, stoi więc przed zadaniem zachowania własnej tożsamości narodowej z jednoczesnym otwarciem się na zachodzące zmiany. Obecnie dyskurs o człowieku jako podmiocie i twórcy kultury staje się coraz mniej słyszalny, ponieważ wiele spraw załatwia się szybciej i taniej przez telefon, przy pomocy internetu czy poczty elektronicznej niż przez bezpośrednie kontakty. Wobec tak szybkiego postępu technicznego szukamy więc kontaktów międzykulturowych, odmienności wyrażania myśli i uczuć oraz dialogu, który mógłby pomóc w odnajdywaniu sensu życia, obrony przed zagrożeniami i wzorców godziwej egzystencji. Właściwego poznania obcej kultury nie zapewnią nam media czy biura turystyczne, przedmiotem bowiem poznania kulturowego, nie są tylko zabytki, lecz przede wszystkim ludzie i jej twórcy. W spotkaniu z kulturą nic nie zastąpi nam bezpośrednich kontaktów ludzkich, które prowadzą do poszerzania znajomości życia wszystkich uczestników wraz z ich uwarunkowaniami. Dlatego, zwiększając kompetencje w zakresie komunikacji międzykulturowej, nabywamy umiejętności porównywania tego, co jest inne, ciekawsze i bardziej interesujące. Bezpośrednie kontakty kulturowe wzmacniają również solidarność międzypokoleniową, skłaniając w ten sposób do refleksji nad uwarunkowaniami etycznymi, społecznymi i politycznymi różnych narodów. Z kolei osobiste relacje między przedstawicielami różnych kultur pozwalają nam poznać ich uczucia i radości oraz doświadczenia życiowe.

Sycyna gniazdo rodzinne poety

Fot. 1. Panorama wsi Sycyna, fot. Robert Kusio

Wieś Sycyna znajduje się w powiecie zwoleńskim, jest miejscem urodzin Jana Kochanowskiego i jedną z nielicznych miejscowości regionu radomskiego, których metryka sięga średniowiecza.

Pierwsze wzmianki o tej wsi określanej wówczas mianem Życina pochodzą z 1191 r. Natomiast pierwszym znanym z imienia dziedzicem Sycyny był wzmiankowany w 1418 r. Mikołaj de Szycim, a w 1470 r. w Sycynie należącej do parafii Zwoleń były dwa folwarki szlacheckie, karczma i młyn, uprawiano także 9 łąnów kmieczych, natomiast dziedzicami wioski byli Jan i Mikołaj Ziemłowie (Palacz 1998, 47).

W latach 1522-1525 wieś przeszła w ręce sędziego grodzkiego radomskiego Piotra Kochanowskiego i niemal do końca XVII wieku pozostała w dziedzictwie Kochanowskich. Tu w 1530 roku urodził się sławny poeta, tutaj też jeden z jego krewnych wystawił w 1621 r. obelisk upamiętniający zwycięstwo nad Turkami pod Chocimiem. W 1569 r. Sycyna obejmowała 8 łąnów kmieczych, a mieszkali w niej

zagrodnicy i komornicy. Można więc przypuszczać, że chłopci uprawiali około 200 ha ziemi, a wieś liczyła niespełna 20 chat zamieszkiwanych przez 100-150 mieszkańców. Przy stawie Przerwaniec pracował młyn wodny, a grunty folwarczne obejmowały kilkadziesiąt hektarów ziemi ornej. W 1559 r., po śmierci rodziców poety, Sycyną podzielili się jego bracia Jakub i Mikołaj Kochanowscy, dwaj spośród siedmiu synów Piotra Kochanowskiego (z pierwszą żoną miał syna Stanisława, a z drugą sześciu synów: Kacpra, Jana, Mikołaja, Piotra, Jakuba, Andrzeja i cztery córki: Katarzynę, Elżbietę, Annę i Jadwigę). Pierwszy z nich objął w posiadanie południową część wsi ze starym, murowanym dworem, drugi północną część, gdzie wznosił nowy, drewniany dwór (Popis 1997).

W 1662 r. wieś Sycyna liczyła 53 domy, a zamieszkiwało w niej 290 mieszkańców. Po śmierci kasztelana Piotra z Konar Kochanowskiego, jego synowie obciążeni znacznymi długami zrzekli się wsi w 1684 r. na rzecz wierzycieli. W ten sposób zakończyło się niemal 160-letnie władanie Kochanowskich w Sycynie. Prawie 100 lat toczyły się też procesy o Sycynę między spadkobiercami i krewnymi Kochanowskich. W 1826 r. Pojawiają się również w źródłach nazwiska rodzin chłopskich, żyjących w Sycynie od pokoleń (Fijoł, Stępień, Salbut, Duliasz itp.). W roku 1826 dwór sycyński był obszerną budowlą drewnianą, krytą gontem, przed którym znajdował się ganek na czterech filarach. Wewnątrz dworu było 9-10 izb oraz sień. Natomiast budynki gospodarcze majątku Kochanowskich tworzyły obszerny czworobok i zaliczano do nich stodoły, stajnie, trzy chlewy oraz owczarnie. Do dworu należały także dwa stawy, młyn wodny, karczma i browar. W 1872 r. majątek sycyński wraz z dworem nabył Waław Czapliński. Ród ten pozostawał w jego posiadaniu aż do 1941 r. Czaplińscy rozbudowali dwór usytuowany w parku nad stawem Przerwaniec, byli rzecznikami nowoczesnych metod gospodarowania, a w folwarku zatrudniali około 100 osób. Żona Waława Czaplińskiego Janina z Morzkowskich u schyłku XIX w. zorganizowała w dworze sycyńskim naukę dla dzieci wiejskich, a pokoje państwa Czaplińskich gościły często przedstawiciele Narodowej Demokracji. Działalność Janiny Czaplińskiej spotkała się z uznaniem władz odrodzonej Polski i w 1924 r. przyznano jej order Polonia Restituta. Przełom XIX i XX w. był okresem dynamicznego rozwoju Sycyny. Już w 1920 r. uruchomiono w Sycynie szkołę podstawową, a w 1928 r. przeniesiono ją do nowego budynku zbudowanego przez mieszkańców, który był jednocześnie „domem ludowym”. Tragiczne doświadczenia drugiej wojny światowej nie ominęły Sycyny. W 1941 r. dwór i majątek Czaplińskich został zajęty przez niemieckiego zarządcę, a po wojnie przejął go skarb państwa, natomiast w lipcu 1945 r. rozpoczęto jego parcelację, sprzedając większość gruntów chłopom. W sumie w Sycynie rozparcelowano 250 ha ornych, które nabyło 129 gospodarzy, spłacając je zbożem do początku lat

sześćdziesiątych. Państwo przejęło 76 ha ziemi wraz ze stawami, tworząc Państwowe Gospodarstwo Rolne (Kupisz 2002, 7).

W 1955 r. na gruntach majątku Czaplińskich założono Spółdzielnię Produkcyjną „Przełom”, która istniała do 1972 r., powstało także kółko rolnicze z pierwszymi ciągnikami i maszynami omlotowymi, zbudowano sklep przemysłowo-spożywczy, a spółdzielnia mleczarska w Zwoleniu założyła w Sycynie swój punkt skupu mleka. Utworzono także filię Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zwoleniu i rozpoczęto budowę budynku siedziby Gromadzkiej Rady Narodowej (obecnie siedziba szkoły). W obliczu częstych pożarów dość istotną kwestią dla rozwoju wsi było powołanie w 1958 r. Ochotniczej Straży Pożarnej, a w czynie społecznym zbudowano remizę. Niestety w wyniku pożaru został zniszczony i nie zachował się do dziś dwór Czaplińskich, położony w parku nad stawem. Natomiast szczęśliwie ocalał unikatowy obelisk Kochanowskich z 1621 r. oraz młyn i budynek podworski (obora). Na początku lat osiemdziesiątych na terenie wsi rozpoczęto prace archeologiczne, w trakcie których udało się rozpoznać zarysy dworu Kochanowskich. W latach dziewięćdziesiątych w Sycynie wprowadzono wiele unowocześnień takich jak: telefonizacja, budowa wodociągu, drogi asfaltowej, których inicjatorem był Jan Bednarczyk marszałek sejmiku samorządowego województwa radomskiego i współzałożyciel Stowarzyszenia Oświatowego SYCYNA (Bednarczyk, Jaskot, Nowakowska 2011).

Stowarzyszenie Oświatowe Sycyna

Fot. 2. Prezes Stowarzyszenia Oświatowego Sycyna prof. H. Bednarczyk, fot. Lidia Kępińska

Inicjatorem społecznego eksperymentu pedagogicznego, jakim jest bez wątpienia Stowarzyszenie Oświatowe Sycyna, jest prof. nadzw. dr hab. Henryk Bednarczyk. Stowarzyszenie działa od 1999 roku i zrzesza 57 członków, wśród których są lokalni czynni i emerytowani nauczyciele, pracownicy administracji samorządowej oraz rolnicy z wyższym wykształceniem. Stowarzyszenie posiada własny budynek, sieć 81 komputerów w 51 e-punktach znajdujących się w 44 miejscowościach powiatu zwoleńskiego, posiada doświadczenie w realizacji projektów międzynarodowych (w dotychczasowej działalności zrealizowano 15 projektów krajowych i jeden międzynarodowy) oraz wyspecjalizowane jednostki organizacyjne takie jak: Wszechnica Oświatowa, Pracownia Badań i Doradztwa, Wiejski Ośrodek Wspierania Aktywności Społecznej czy Gminne Centrum Informacji. Stowarzyszenie realizuje także duży program wydawniczy o nazwie Biblioteka Sycyńska, która do 2014 roku obejmowała 63 tomy w nakładzie 60 310 egzemplarzy. Autorzy tych monografii nawiązują do korzeni renesansu oraz miejsca narodzin Jana Kochanowskiego (Bednarczyk, Virsilas 2011) .

Misją Stowarzyszenia jest integracja i aktywizacja lokalnych społeczności poprzez animację oświatową i kulturalną, wyrównywanie szans społecznych i edukacyjnych młodzieży i dorosłych, kultywowanie tradycji i historii Sycyny, upowszechnianie twórczości Jana Kochanowskiego oraz wspieranie współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej. Cele Stowarzyszenia koncentrują się także na prowadzeniu badań naukowych oraz wspieraniu i upowszechnianiu nauki, jak również ochronie, odbudowie i promocji zabytków (Bednarczyk, Kupidura 2008).

W ramach wspierania aktywności społecznej Stowarzyszenie Oświatowe Sycyna koordynuje autorskie zespoły projektowe, wspomaga organizację Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Zwoleniu oraz Stowarzyszenie Dziedzictwo i Rozwój. W Sycynie działa także Koło Gospodyń Wiejskich i chór „Sycyna”. W ciągu 15 lat swojej działalności Stowarzyszenie przyznało 87 stypendiów oświatowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych z regionu radomskiego głównie uczących się w szkołach w powiecie zwoleńskim. Większość stypendystów ukończyła studia na renomowanych uczelniach, jeden z nich podjął studia doktoranckie, a wielu z sukcesami rozpoczęło działalność gospodarczą. Stowarzyszenie wydaje także gazetę lokalną „Wieści Sycyny” (do 2014 roku ukazały się 54 numery w 27 tysiącach egzemplarzy jako źródło lokalnej komunikacji i kronikarskiego zapisu). Aktywnie działa strona internetowa www.sycyna.pl, która zawiera wszystkie publikacje, dokumentacje projektów, archiwizuje „Wieści Sycyny” oraz działalność Stowarzyszenia. Miesięcznie stronę tę odwiedza około 1000 osób. W Stowarzyszeniu prowadzone są zajęcia dla dzieci i młodzieży pod nazwą „Wakacje z komputerem” z udziałem rodziców i dziadków oraz pikniki

integracyjne. W organizacji tej prowadzono 40 kursów i studiów podyplomowych głównie informatycznych w większości realizowanych na odległość poprzez innowacyjne technologie kształcenia online, które ukończyło 2210 uczniów, studentów, nauczycieli, rolników i seniorów. Poprzez rozwój takich projektów jak: „Wielcy Ludzie w Małych Ojczyznach” i „Ludowy Europejski Uniwersytet Internetowy” powstały dwie rozprawy doktorskie a kilkudziesięciu słuchaczy ukończyło studia podyplomowe. Stowarzyszenie Oświatowe Sycyna współpracuje z wieloma instytucjami w różnych państwach Unii Europejskiej, a w ramach wymian, delegacji, misji studyjnych i wyjazdów członkowie Stowarzyszenia odwiedzili między innymi: Austrię, Cypr, Czechy, Francję, Grecję, Hiszpanię, Litwę, Niemcy, Słowenię i Włochy (Bednarczyk 2012).

Co roku w czerwcu Stowarzyszenie organizuje „Dni Sycyna”, które otwierają „Dni Jana Kochanowskiego”. Wydarzenie to ma charakter festynu ludowego, w którym cyklicznie odbywają się: biegi przełajowe wokół „Gniazda Ojczystego Jana Kochanowskiego”, w których biorą udział uczniowie szkół z całego powiatu, seminaria naukowe oraz występy zespołu dziecięcego „Iskierki” i chóru „Sycyna”. Od 2013 r. dodatkową atrakcją stały się występy krajowych i zagranicznych zespołów folklorystycznych. W części oficjalnej festynu tradycyjnie wręczane są wyróżnienia, stypendia i nagrody Starosty dla uzdolnionej młodzieży z powiatu zwoleńskiego (Bednarczyk, Popławski, Bogdański 2010).

Spotkania Ludowych Kultur Europejskich

Fot. 3. Zespół „Kolos” z Ukrainy, fot. Monika Kaczmarek

Spotkania Ludowych Kultur Europejskich na Ziemi Jana Kochanowskiego odbywają się cyklicznie od 2009 roku. Patronat honorowy nad tym przedsięwzięciem przyjął Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Do 2012 roku uroczystości miały miejsce w Zwoleniu, a od dwóch lat odbywają się w Sycynie. Festiwal ten stanowi element edukacji regionalnej i dziedzictwa kulturowego, ma służyć pomocą w przywracaniu inspiracji działań twórczych, koniecznych przy poszukiwaniu i zachowaniu swojej tożsamości.

W pierwszym spotkaniu w ramach współpracy Domu Kultury w Zwoleniu z Międzynarodowym Festiwalem WARSFOLK 2009 wystąpił gościnnie Zespół „Kud-Racin” z Kicevo z Macedonii. W programie zespół zaprezentował śpiew, muzykę i tańce wywodzące się z tradycji narodu macedońskiego. Kolejnym wykonawcą był Zespół obrzędowy „Rymanowianie” z Ziemi Rzeszowskiej. Kapela wraz z solistami prezentowała muzykę i przyśpiewki z regionu Podkarpacia. Piękną autentyczną ludową muzykę ziemi lubelskiej przedstawiła Kapela „Stacha” z Janowa Lubelskiego. W kolejnym koncercie wystąpił Ludowy Zespół Pieśni i Tańca „Gnieździska”, który przedstawił kulturę ludową ziemi Świętokrzyskiej. Następnie w muzyce, tańcu i pieśniach prezentował się kurpiowski zespół folklorystyczny „Kurpianka” z Kadzidła. Program zespołu przeplatany był przyśpiewkami i żywołową muzyką w oryginalnych kurpiowskich strojach ludowych. W drugim dniu festynu koncertowała kapela folklorystyczna „Kelmikula” z Tallinna z Estonii, ten wieloosobowy zespół zaprezentował tańce, które mają swoje korzenie w folklorze północnych wybrzeży Estonii oraz wysp Zachodniej Estonii związane z określonymi zwyczajami ludowymi. Zespół wystąpił w strojach, których zdobienie kostiumów, nakrycia głowy i buty odzwierciedlały status społeczny mieszkańców danej gminy. Oryginalność tych strojów zwróciła uwagę odbiorców, którzy z entuzjazmem fotografowali się z artystami.

II spotkanie Ludowych Kultur Europejskich na Ziemi Jana Kochanowskiego odbyło się we współpracy z realizatorami VII Międzynarodowego Festiwalu Tańców Lubelskich „Godel 2010”. Jednocześnie zorganizowano także „Festiwal produktów regionalnych”. Na zwoleńskiej scenie prezentowały się takie grupy muzyczno-taneczne jak: Zespół Pieśni i Tańca „Jodełki” z Radziechowa koło Żywca, który zaprezentował wiązanek tańców, melodii i przyśpiewek górali żywieckich oraz Zespół Pieśni i Tańca „Powiśle” z Puławskiego Ośrodka Kultury „Dom Chemika”. Natomiast Zespół Pieśni i Tańca „Ostravicka” z Frydek Mistek w Czechach zaprezentował folklor górali czeskich, a pełne temperamentu tańce, góralska muzyka i piękne stroje stworzyły niezapomniane widowisko. Z kolei Zespół „Kobzaryk” i Zespół Taneczny ze Szkoły Muzycznej z Gorohov na Ukrainie przedstawiły muzykę i grę na instrumentach ukraińskich, a młode solistki urzekły słuchaczy swoją urodą i pięknym wokalem. Na scenie

wystąpił także Zespół Pieśni i Tańca Uniwersytetu Warszawskiego „Warszawianka” jest to grupa tańczących, śpiewających i grających studentów oraz absolwentów niemal wszystkich wydziałów największej warszawskiej uczelni. Przed zwoleńską publicznością grupa ta zaprezentowała tańce regionalne oraz folklor warszawski. Spotkanie z kulturą różnych narodów było wielką uczcą duchową, która na długo pozostała w pamięci słuchaczy.

III spotkanie Ludowych Kultur Europejskich na Ziemi Jana Kochanowskiego władze samorządowe Zwolenia zorganizowały również we współpracy z realizatorami VIII Międzynarodowego Festiwalu Tańców Lubelskich „Godel 2011”. Tym razem przed zwoleńską publicznością zaprezentowały się takie kapele jak: Zespół Pieśni i Tańca „Połoniny” z Rzeszowa, który w swoim repertuarze posiada polskie tańce narodowe oraz tańce i przyśpiewki regionów południowej i wschodniej Polski. Kapela Bandurzystów „Karpaty” z Ukrainy, która oczarowała zwoleńską publiczność pięknymi głosami i dźwiękiem granych melodii. Zespół Pieśni i Tańca Uniwersytetu Warszawskiego „Warszawianka”, który gościł w Zwoleniu po raz drugi, ale tym razem z grupą młodzieżową prezentującą takie tańce jak: polki, sztajerki i oberki. Natomiast Zespół Pieśni i Tańca „Wensjanka” z Ukrainy, przedstawił piękne barwne i bardzo dynamiczne widowisko w wykonaniu grupy dziecięcej, która zdobyła ogromną sympatię zwoleńskiej publiczności. Z kolei Zespół Pieśni i Tańca „Ziemia Żywiecka” z Żywca zaprezentował wiązanekę tańców, melodii i przyśpiewek górali żywieckich, a ich barwne stroje, temperament i żywioł sprawił, że zwoleńska publiczność gromkimi brawami poprosiła o bis. Spotkanie z folklorem polskim i ukraińskim trwało do wieczora, a wysoki poziom artystyczny, indywidualny kunszt zespołów i barwne stroje sprawiły dużą przyjemność wszystkim odbiorcom.

W IV spotkaniu Ludowych Kultur Europejskich na Ziemi Jana Kochanowskiego w Zwoleniu gościły takie kapele jak: Zespół Pieśni i Tańca „Нясвіжскія лыжкары” z Białorusi, Zespół Pieśni i Tańca „Lipowianie” z Lipowej koło Żywca, Zespół Pieśni i Tańca „Matija Gubec” z Chorwacji, Zespół Pieśni i Tańca „Wisła” z Płocka, Zespół Pieśni i Tańca „Jawor” Uniwersytetu Przyrodniczego z Lublina oraz Zespół Pieśni i Tańca „Tanew” z Biłgoraja. Wszystkie kapele prezentowały tradycję i kulturę swoich krajów, sięgając po oryginalne stroje, instrumenty, tańce i pieśni.

W roku 2013 V spotkanie Ludowych Kultur Europejskich zostało przeniesione do Sycyny – miejsca urodzin Jana Kochanowskiego. Po występach zespołu dziecięcego „Iskierki” i chóru „Sycyna” po raz pierwszy w Sycynie zaprezentowały się ludowe kapele zagraniczne. Publiczność miała okazję zobaczyć zespoły „Денс” i „Колибри” z Nieświeża oraz „Гомий” z Gomla na Białorusi, następnie zespół ukraiński „Molodist”, serbski „Inex Napredak”, bułgarski „Horo” z Sofii oraz „Koło” z Bielska-Białej.

Barwne, porywające widowisko trwało kilka godzin, przybliżając publiczności folklor wielu kultur i narodów.

W ramach VI spotkań Ludowych Kultur Europejskich na Ziemi Jana Kochanowskiego mieszkańcy i goście Sycyny mieli okazję podziwiać zespoły: „Powiśle” z Polski, „Kolos” z Ukrainy, „Ifjuforras Folkensemble” z Węgier oraz „Samsun Atakum Belediyesi” z Turcji. Kapele te uczestniczyły również w Międzynarodowym Festiwalu Tańca „Godel 2014” w Puławach. Kolorowe stroje, egzotyczne makijaże, fascynująca muzyka i orientalne tańce sprawiły, że festiwal cieszył się dużym zainteresowaniem wśród publiczności, a różnorodność prezentowanych tańców i muzyki oraz niezwykła żywiołowość przygotowanych programów spotkały się z gorącym przyjęciem licznie zgromadzonej publiczności.

Podsumowanie

Prezentowanie ludowych tradycji związanych z muzyką, śpiewem i tańcem, stanowi niewątpliwą formę ich nobilitacji, która sprzyja kształtowaniu nowej oceny tradycyjnej kultury ludowej, podnosząc jej rangę w świadomości mieszkańców Sycyny i okolic. Miejsce kultury ludowej w życiu społeczeństwa będzie o tyle wyższe i znaczniejsze, im więcej wydobędzie się z niej elementów współczesnych i im lepiej zostanie odczytana jej aktualność wraz ze społeczną wartością. Zamierzeniem organizatorów tego festiwalu jest niewątpliwie ukazanie tradycyjnych i unikatowych elementów kultury ludowej różnych regionów Polski i krajów europejskich oraz popularyzacja folkloru w społecznościach lokalnych, jak również promocja Ziemi Jana Kochanowskiego. Realizacja tych założeń wpływa pozytywnie na wizerunek i promocję regionu zwolenńskiego o czym świadczy liczna obecność mieszkańców i gości podczas tych uroczystości. Festiwal promuje okolice, miasto, gminę i cały powiat. Prezentuje tradycje i zwyczaje ludowe jako dobre i wartościowe, zachęcając w ten sposób gości do powrotu do gniazda ojczyzstego Jana Kochanowskiego. Ponadto festiwal wpływa na poziom kultury społeczności lokalnej, podtrzymuje tożsamość regionalną i narodową, a z uwagi na udział zespołów zagranicznych przenosi ideę szerzenia kultury ludowej, przekazując jej pozytywne i wartościowe aspekty, które nie powinny zostać zaniedbane. Aby te zwyczaje pielęgnować, przekazywać i chronić, tradycyjna kultura ludowa nie powinna być w opozycji do nowoczesności, bowiem w sztuce ludowej nie chodzi o wierne naśladownictwo dawnych wzorów, ale twórczą kontynuację i celową adaptację do nowych warunków, a taka postawa nie eliminuje z życia kultury ludowej, ale gwarantuje przetrwanie najpiękniejszych jej wartości.

Bibliografia:

- Bednarczyk Henryk, 2012, *Krajowe i międzynarodowe innowacje w lokalnej edukacji dorosłych – eksperyment Sycyny*, w: Szarota Z. (red.), *Oświata dorosłych wobec jednostki i grup defaworyzowanych – ku społecznej spójności*, Kraków, 309-318.
- Bednarczyk Henryk, Jaskot Maria, Nowakowska Elżbieta, 2011, *Ślady Jana Kochanowskiego – LGD Dziedzictwo i Rozwój*, Zwoleń.
- Bednarczyk Henryk, Kupidura Tomasz, 2008, *Edukacja informatyczna w aktywizacji dorosłych na wsi*, Radom.
- Bednarczyk Henryk, Popławski Janusz, Bogdański Michał, 2010, *Nad Iłżanką i Zwolenką*, Zwoleń-Sycyna.
- Bednarczyk Henryk, Virsilas Vaidas, 2011, *Educate Generation*, Sycyna.
- Kupisz Dariusz, 2002, *Zarys historii*, w: Bednarczyk H. (red.), *Sycyna gniazdo ojczyste Jana Kochanowskiego*, Sycyna, 7-10.
- Palacz Tomasz, 1998, *Człowiek boże igrzysko. Jan Kochanowski w Radomskim*, Radom.
- Popis Marian, 1997, *Związki Rodziny Kochanowskich z Sycyną*, Zwoleń.

EUROPOS TAUTŲ KULTŪRŲ SUSITIKIMAS JANO KOCHANOVSKIO ŽEMĖJE

Santrauka

Straipsnyje aprašoma Sicinos švietimo draugijos veikla. Draugijos misija yra integruoti ir aktyvinti vietas bendruomenę, taikant švietimo ir kultūros animaciją ir suteikiant lygias švietimo galimybes jaunimui. Pagrindinis draugijos tikslas – Sicinos švietimo draugijos istorijos ir tradicijų išsaugojimas ir puoselėjimas, Jano Kochanovskio darbų sklaida ir tarprejoninio ir tarptautinio bendradarbiavimo skatinimas. Svarbiu įvykiu laikytinas ir reguliariai organizuojamas festivalis „Sicinos dienos“, kurio metu Zvolenio apskrities gyventojams pristatomos įvairių Lenkijos regionų ir Europos tautų tradicijos, folkloras ir šalių kultūra.

Esminiai žodžiai: liaudies kultūra, tradicija, folkloras, Kochanovskių biografija, Sicinos istorija.

ENCOUNTERS OF EUROPEAN FOLK CULTURES ON JAN KOCHANOWSKI'S LAND

Summary

The article presents the activity of The Cultural Society of Sycyna. Its mission is both to integrate and activate the local community through educational and cultural activity as well as equalize the educational opportunities of the youth. An important goal of the

society is maintaining cultural and historical heritage of Sycyna through popularizing the works of Jan Kochanowski and supporting interregional and international cooperation. Thus, the European Ethnic Culture Meetings are an important event during the cyclical „Days of Sycyna”. The festival promotes cultivating folklore and presents folk traditions of different Polish and European regions to the Zwoleń region communities.

Keywords: folk culture, tradition, folklore, the Kochanowski family biography, Sycyna history.